38079 - Oruç Tutmamayı Ve Seferi Namazı Kılmayı Mübah Kılan Yolculuk Sınırı

Soru

Oruç tutmamayı ve seferi namazı kılmayı mübah kılan yolculuk sınırı nedir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Alimlerin cumhuruna göre namazın kısaltılacağı ve orucun tutulmayacağı yolculuk mesafesi, yaklaşık 65 km'dir.

İbn Kudame, el Muğni'de şöyle dedi: İmam Ahmed'in mezhebine göre 48 milden aşağı mesafede namaz kısaltılmaz. İbn Abbas bunu şu şekilde örneklendirmiştir: Asfan'dan Mekke'ye, Taif'ten Mekke'ye veya Cidde'den Mekke'ye kadar bir mesafedir.

İbn Abbas, İbn Ömer bu görüşte oldukları gibi İmam Malik, Leys ve Şafii de bu görüşü savunurlar. Özetle seferi mesafe takriben 80 km'dir.

Şeyh İbn Baz, Mecmu el Fetava 12/267'de şöyle der:

Alimlerin cumhuruna göre, bir kimsenin seferi sayılabilmesi için yolculuğun en az 80 km. olması gerekir. Yolculuk ister araba, ister uçak, ister gemilerle olsun mesafe aynıdır. Bu mesafe Müslümanlar arasında örfte yolculuk kabul edilir. Bir insan ister deveye binerek ister yürüyerek ister uçak veya arabayla yolculuk yapsın tüm bunlarda mesafe 80 km' dir.

Daimi Fetva Kurulu'na şöyle soruldu:

Seferi mesafesi kaçtır? Günde 300 km'den fazla araba süren taksi şoförü seferi sayılır mı?

Cevap:

Alimlerin cumhuruna göre seferi sayılmak için yolculuk mesafesinin en az seksen kilometre olması gerekir. Taksi şoförü veya başkası da namazı kısaltabilir.

Bazı alimlere göre yolculuk belirli bir kilometre ile ölçülmez. Bu konuda dayanak örf olup insanlar arasında yolculuk sayılabilecek her mesafe namazın kısaltılması, cem yapılması veya orucun bozulması gibi şeri hükümler ve ruhsatlar geçerli olur.

Şeyhulislam, El Fetava 24/106'da şöyle dedi: Namazın kısaltılması veya orucun bozulması yolcuğun türüne bağlayanların delili daha sağlamdır. Ve bu görüş tercihli görüştür.
Şeyh İbn Useymin'e namazın kısaltılması için gerekli yolculuk mesafesi sorulduğunda şöyle cevap verdi:

Bazı alimler yolculuğun mesafesini en az 83 km. olarak belirlemiş ancak diğer alimler örfe bakılacağını savunmuş şayet seksen kilometre olmazsa bile örfte yolculuk sayılırsa namaz kısaltılır. Ancak örfte yolculuk sayılmazsa yüz kilometre olsa bile namaz kısaltılmaz. Şeyhulislam İbn Teymiye bu görüştedir. Çünkü yüce Allah yolculuk mesafesini sınırlandırmadığı gibi Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem de sınırlama getirmemiştir.

Enes bin Malik Radiyallahu anhu şöyle dedi: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem üç mil veya üç fersah mesafesinde yolculuğa çıktığında namazları iki rekat kılardı. (Muslim 691)

Sonuç olarak sınırlama örfle çakıştığı zaman sınırlamayı geçerli saymakta sakınca yoktur. Zira bir takım alim ve imamlar bunu savunur. Konu kontrol altında olduğu müddetçe örfe başvurmak daha doğrudur.

En iyisini Allah bilir.